

Feketeszájú géb (*Neogobius melanostomus*) a kősüllő (*Sander volgensis*) gyomrából

Nyeste Krisztián, Somogyi Dóra

A Nagykunsági-főcsatorna abádszalóki részén horgászva 2018. november 2-án egy 30 centis és 40 dekás kősüllőt is sikerült fognunk, melynek a gyomrából egy kb. 9 centis feketeszájú géb került elő.

A kősüllőivadék kezdetben planktonszervezetekkel, majd fenéklakó gerinctelenekkel táplálkozik. Kifejlett példányai folyamatosan áttérnek halfogyasztásra, ám étrendjében, ellentétben a közeli rokon süllővel, továbbra is fontos szerepet töltenek be a makrogerinctelenek.

Több tanulmány beszámolt arról, hogy a ragadozóhalak, köztük elsősorban a süllő és a menyhal táplálkozásában fontos szerepet tölthetnek be a gébfélék. A kősüllő gébfogyasztásáról azonban csak elvétve találtunk utalásokat a szakirodalomban, ezért is adjuk közre tapasztalatunkat.

A feketeszájú géb a Közép-Tisza vidékéhez tartozó Nagykunsági-főcsatornából 2017 nyarán került elő először. A 2018-ban végzett faunisztikai vizsgálatok bebizonyították, hogy a faj gyorsan elterjedt a csatorna teljes hosszán, egyes szakaszain pedig a legdominánsabb fenéklakó fajjává vált. Úgy tűnik, hogy a feketeszájú géb viszonylag rövid

Ennek a kősüllőnek a gyomrából került elő a feketeszájú géb (Nyeste Krisztián felvétele)

idő alatt az azonos életterben élő őshonos ragadozóhalak étrendjébe is bekerült. Feltételezzük ugyanis, hogy ha a kisebb szájú, s halakat ritkábban fogyasztó kősüllő esetén előfordul a gébfogyasztás, akkor az a kifejezetten haleyő süllő esetén is valószínűsíthető. Az inváziós gébfélék térnyerése számos őshonos bentikus faunaelem számára negatív következményekkel jár, ragadozóhalaink számára azonban akár előnyös is lehet. Mindezek eldöntése azonban több fajra és egyedre kiterjedő további vizsgálatot igényel.

Bolgár csík (*Sabanejewia bulgarica*) és kősüllő (*Sander volgensis*) a Keleti-főcsatornából

Sallai Zoltán, Juhász Péter

A Keleti-főcsatorna a Tiszából kapja vizét, ezért nem ritkán előfordul, hogy a főcsatornában érdeklődésre számot tartó, halfaunisztikai ritkaságok jelennek meg. A hazai tizlábú rákok felmérése kapcsán akkumulátoros gépről üzemelő elektromos keccével 2018. október 1-jén kezdtük meg a halászatot a tiszavasvári halastó mellett, a híd alatt (Y822442; X289633). Nagy örömet okozott, mikor a kece tartalmának kiürítésénél három bolgár csík került a szemünk elé. Ezekon kívül Hajdúböszörménynél, a hajdúnánási határ közelében lévő mintaszakaszon (Y825567; X273301) is sikerült fognunk egy példányt. Az előkerült egyedek mind 5-6 cm körüliek voltak, ami alapján valószínűsíthető, hogy a fajnak egy kisebb önfenntartó állománya él a főcsatorna felső szakaszán. Balmazújvárosnál, a főcsatorna Virágos-kút melletti szakaszán (Y824746; X257636) a zsákmányban egy fiatal kősüllőt is találtunk. Tudomásunk szerint mindkét faj újnak számít a korábbi fajlistákhoz képest. Megjegyezzük továbbá, hogy szintén

A Keleti-főcsatornából fogott bolgár csík (Sallai Zoltán felvétele)

Tiszavasvárinál, a zsilip alvizén (Y820353; X295312) két fokozottan védett magyar bucót (*Zingel zingel*) és egy védett selymes durbincst (*Gymnocephalus schraetser*) is sikerült fognunk. Legújabb kistermetű gébünket, a kaukázusi törpegébet (*Knipowitschia caucasica*) Hajdúböszörmény és Berettyóújfalu között 7 mintaszakaszon találtuk meg.